

Radom białą plamą?

Ekopracownia szkoląca młodych adeptów logistyki i spedycji w zakresie ekologicznego transportu powstanie w Zespole Szkół Ekonomicznych? Nie wiadomo, bo nabór do projektu trwa do końca tygodnia.

str. 3

Schronisko w ruinie

Zapadnięte i połamane chodniki, popękane podłogi w bokсах, połatane ogrodzenia, a na dodatek dzicy lokatorzy – szczury. Tak dziś wygląda Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Radomiu. Placówka pilnie potrzebuje kompleksowego remontu.

str. 4

MAZOpiłnik w skansenie

Było robienie mydełek i wreczków zapachowych, warsztaty kaligrafii, wirtualne spacery po muzeach na Mazowszu i nauka pierwszej pomocy. Tłumy radomian ściągnął w sobotę do Muzeum Wsi Radomskiej ósmy MAZOpiłnik.

str. 6

Udana inauguracja

Pedro Henrique i Rafał Wolski swoimi golami w debiutach dali Radomiakowi Radom zwycięstwo w starciu z Górnikiem Zabrze na inaugurację sezonu 2023/24 PKO Ekstraklasy! „Zieloni” zdominowali rywala na jego terenie i po tym zwycięstwie zameldowali się na podium rozgrywek.

str.11

B E Z P Ł A T N Y

TYGODNIK

ISSN 1895-8451

DNI

NR 871 PIĄTEK – CZWARTEK 28 LIPCA – 3 SIERPNI 2023

NAKŁAD 10 000

Projekt dekady dla miasta

Fot. Aleksandra Podlaska

– Jeśli chodzi o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców Radomia, to działamy ponad politycznymi podziałami – mówili w środę obecni na podpisaniu umowy w sprawie dofinansowania z budżetu państwa budowy nowego SOR-u przy ul. Tochtermana.

str. 3

AUTOPROMOCJA

REKLAMA

radio
rekord
SŁUCHAJ NA 106,2 FM
NUMER 1 W RADOMIU
www.radiorekord.pl

**MIĘSA, WĘDLINY,
DRÓB I RYBY**

OD NAJLEPSZYCH REGIONALNYCH PRODUCENTÓW I DOSTAWCÓW.

*Kupcy
zapraszają!*

rhm
radomskie hale mięsne

ul. Wernera 10a /Szarych Szeregów

Ogrodzenie remontowane

W poniedziałek rozpoczął się drugi etap remontu zabytkowego ogrodzenia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

„Trwa między innymi oczyszczanie żeliwnego płotu, który po renowacji wróci na swoje miejsce” – czytamy na facebookowej stronie MBP. – „W trakcie remontu dojdzie do biblioteki będzie możliwe bez większych problemów – furtki i brama wjazdowa były remontowane w ubiegłym roku”.

Remont potrwa, maksymalnie, dwa miesiące. Inwestycję, kwotą 150 tys. zł dofinansował samorząd woj. mazowieckiego.

Jesienią ubiegłego roku, przypomnijmy, odrestaurowana została elewacja frontowa zabytkowej siedziby Biblioteki Głównej przy ul. Piłsudskiego 12. Wyremontowano również schody i odnowiono drzwi wejściowe. Dawna willa Kulczyckiego wpisana jest do rejestru zabytków, więc wszystkie prace musiały być prowadzone pod nadzorem konserwatora. – Niestety, nie możemy zmieniać projektu schodów. Próbowaliśmy, ale nie otrzymaliśmy zgody. Zmienimy natomiast windę, na nowszą i sprawniejszą – mówił nam wtedy Przemysław Czaja, dyrektor MBP.

Renowacji doczekało się także zabytkowe ogrodzenie biblioteki. A ściślej – jedna jego część.

Remont finansowany był w znacznej mierze z budżetu miasta: to kwota 800 tys. zł. Mazowiecki konserwator zabytków przekazał na ubiegłoroczne prace 40 tys. zł.

GT

Radom białą plamą?

Ekopracownia szkoląca młodych adeptów logistyki i spedycji w zakresie ekologicznego transportu powstanie w Zespole Szkół Ekonomicznych? Nie wiadomo, bo nabór do projektu trwa do końca tygodnia. Władze miasta twierdzą, że szkoła nie dostarczyła wszystkich dokumentów, więc nie można zwołać sesji nadzwyczajnej, by przesunąć pieniądze na wkład własny. Dyrekcja „Ekonomika” zaprzecza – złożyli całą dokumentację.

● KATARZYNA KUREK

W marcu Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków na dofinansowanie utworzenia ekopracowni w szkołach podstawowych i średnich. Miałyby to być miejsca do prowadzenia zajęć z ekologii i ochrony środowiska. „Ekopracownia – zielone serce szkoły” to program ogólnopolski, a w woj. mazowieckim powstałoby 45 takich miejsc. Dofinansowanie wyniesie 75 tys. zł, czyli 90 proc. wartości inwestycji, pozostałe 10 proc. musi znaleźć organ prowadzący szkołę. W konkursie wziął udział m.in. radomski Zespół Szkół Ekonomicznych.

– Aplikowaliśmy dosyć późno, dlatego rozumiemy, że miasto nie miało łatwej sytuacji względem podjęcia szybkich działań pozwalających zrealizować ten projekt – mówi Aneta Stańczyk, dyrektor ZSE. – W pierwszym terminie złożyliśmy kompletny wniosek, brakowało zgody, poświadczenia urzędu miejskiego, ale powiedziano nam, że można dosłać to w późniejszym terminie. Na to też czekaliśmy.

Fot. Alicjandra Podulska

Resztę dokumentów przesłano w późniejszym terminie, dlatego szkoła musiała wziąć udział w naborze uzupełniającym. – Nie dostaliśmy wszystkich dokumentów, które stanowiłyby załącznik do tego drugiego etapu. Nie mamy chociażby harmonogramu prac, uzupełnionych odpowiednich dokumentów – twierdzi wiceprezydent Katarzyna Kalinowska. – Pani dyrektor się z nami nie kontaktuje, mimo że ekopracownia to inicjatywa szkoły. Wydział edukacji dysponuje tylko tymi dokumentami, które pani dyrektor

złożyła około miesiąc temu, a nie są one kompletne. Gdyby było inaczej, byłibyśmy gotowi, żeby zwołać sesję nadzwyczajną i przesunąć środki na tę inwestycję. Choć w okresie wakacyjnym nie jest to łatwe.

Dyrekcja szkoły zapewnia, że wymaganą dokumentację złożyła. – W naborze uzupełniającym chodzi tylko i wyłącznie o uzupełnienie wniosku ze strony miasta, ponieważ centralnie u organizatorów tego projektu wszystkie dokumenty ze strony szkoły zostały złożone. Właściwie brakuje tylko sesji nadzwyczajnej

i zgody rady miejskiej – przekonuje dyrektor Stańczyk.

W ubiegły piątek radni Prawa i Sprawiedliwości zaapelowali do władz miasta o podjęcie aktywnych działań na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych dla miasta. – To jest sytuacja niedopuszczalna, że przepadają nam zewnętrzne pieniądze. Jeżeli nie ma w budżecie miasta pieniędzy na wkład własny, czyli 10 proc., my, jako radni Prawa i Sprawiedliwości jesteśmy do dyspozycji w ciągu jednego dnia na zwołanie sesji rady miejskiej po to, żeby te pieniądze przesunąć – stwierdził radny Dariusz Wójcik.

Łukasz Podlewski, przewodniczący klubu radnych PiS zauważył, że miasto nie przystąpiło do podpisania umowy. – My dziś nie rozstrzygamy, jakie były tego powody. Apelujemy do prezydenta – 18 lipca został ogłoszony nabór uzupełniający. Pani prezydencie, jest kilka dni na złożenie wniosku, uzupełnienie dokumentacji. Nie pozwólmy, aby kolejny raz Radom był białą plamą na mapie woj. mazowieckiego – mówił.

Jak twierdzi wiceprezydent Kalinowska, miasto na utworzenie ekopracowni musiałoby wyasygnować 75 tys. zł, które po dwóch latach wróciłyby do budżetu. Pracownia miałaby być przeznaczona na edukację w zakresie ekologicznego transportu dla uczniów kierunku technik logistyk i technik spedytor.

REKLAMA

KM
STOMATOLOGIA

-stomatologia zachowawcza
-protetyka
-usuwanie ósemek

/KMstomatologia

ul. Kusocińskiego 21 lok.2
664 085 285
kmstomatologia@gmail.com

Sobota-Niedziela Zadzwoń

Projekt dekady dla miasta

– Jeśli chodzi o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców Radomia, to działamy ponad politycznymi podziałami – mówili w środę obecni na podpisaniu umowy w sprawie dofinansowania z budżetu państwa budowy nowego SOR-u przy ul. Tochtermana.

Umowę na pierwszą transzę rządowego dofinansowania – w wysokości ponad 6,5 mln zł przedstawiciele wojewody i miasta podpisali we środę. Całość to, przypomnijmy, ponad 35 mln zł.

– W przyszłym tygodniu jest możliwe ogłoszenie przetargu. Chcemy, żeby ruszyło to jak najszybciej. Im szybciej wykonawca pojawi się na placu budowy, tym lepiej dla całego procesu – mówił wicewojewoda Artur Standowicz.

Szpitalny Oddział Ratunkowy przy Radomskim Szpitalu Specjalistycznym oddano do użytku ponad 20 lat temu i nie spełnia już wymogów określonych w rozporządzeniu ministra zdrowia. – RSS jest starą jednostką, wybudowaną na początku lat 70. Poszczególne oddziały wymagają ciągłych remontów – zauważył Marek Pacyna, dyrektor lecznicy przy ul. Tochtermana. – Udało nam się już zmodernizować według nowoczesnych standardów oddział chirurgii naczyniowej, trzeba jeszcze wyremontować oddział chirurgii i neurologii.

Projekt zakłada dobudowanie nowej części SOR-u po wschodniej

stronie obecnego budynku, a potem wyburzenie starego oddziału i postawienie nowego. Powierzchnia oddziału zwiększy się z 1500 do 2300 metrów. – To projekt dekady dla miasta, pacjentów i szpitala. Zyskamy obiekt o europejskich standardach. To nowe

zł, a w 2025 – na ponad 17 mln zł. Harmonogram zakłada, że inwestycja zostanie zrealizowana do końca 2025 roku. – Ponad politycznymi podziałami prowadzamy pieniądze do Radomia. Zdrowie i bezpieczeństwo radomian jest dla nas najważniejsze – przekonywał

Andrzej Kosztowniak, poseł Prawa i Sprawiedliwości.

Przypomnijmy: rozbudowa pozwoli na wyodrębnienie stref dla przywołanych przez zespół ratownictwa medycznego pacjentów wymagających natychmiastowej terapii i dla pacjentów zgłaszających się samodzielnie. Dodatkowo dla osób z objawami choroby zakaźnej zaprojektowano niezależne wejście do strefy służącej diagnostyce, obserwacji i leczeniu. Nowy SOR będzie miał pracownię diagnostyki obrazowej wyposażoną w tomograf komputerowy, aparat RTG i ultrasonograf. Projekt przewiduje także montaż niezbędnych systemów dekontaminacji, dezynfekcji i jonizacji.

Fot. Alicjandra Podulska

otwarcie dla miejskiej lecznicy. Nowy oddział pozwoli na obsługę nawet 70 tys. pacjentów rocznie – stwierdził prezydent Radosław Witkowski. – Chcę jednocześnie zapewnić, że w trakcie wykonywania prac oddział będzie normalnie funkcjonował i przyjmował pacjentów.

W przyszłym roku zostanie podpisana umowa na ponad 11 mln

KATARZYNA KUREK

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Towarzystwo ALTUM Programy Społeczno – Gospodarcze jest organizacją pozarządową działającą na rzecz wspierania rozwoju w różnych dziedzinach życia społecznego obecnie realizuje projekt „E-Senior- II edycja”.

„E-Senior- II edycja” realizowany jest na terenie gminy Rzeszów oraz Radom. Projekt przewiduje wsparcie skierowane do Seniorów w wieku 60 lat i więcej. Zakłada działania edukacyjne na temat bezpiecznego korzystania z technologii teleinformatycznych i Internetu oraz promowanie nowych narzędzi teleinformatycznych skierowanych dla osób starszych.

„E-Senior- II edycja” swoim zakresem obejmuje:

- ✓ podstawy obsługi komputera
- ✓ praktyczne wykorzystanie Internetu i nowych narzędzi teleinformatycznych skierowanych do osób starszych
- ✓ warsztaty fotograficzne z wykorzystaniem smartfona
- ✓ komputerowa obróbka zdjęć i publikacja w Internecie
- ✓ bezpieczne korzystanie z technologii teleinformatycznych i Internetu
- ✓ komputerowy turniej seniorów
- ✓ pogotowie komputerowe
- ✓ spotkanie podsumowujące

Zapewniamy Uczestnikowi poczęstunek na warsztatach, materiały szkoleniowe, nagrody w komputerowym turnieju Seniorów i w konkursie.

Nabyte umiejętności pozwolą Uczestnikom zrozumieć istotę technologii cyfrowych, poprawić umiejętność posługiwania się nowymi narzędziami i zwiększą adaptację do zmienności warunków funkcjonowania w obecnym czasie.

Dla osób z Radomia informacje można uzyskać w naszym Biurze projektu przy ul. Czachowskiego 34 w Radomiu oraz pod numerem telefonu: 603 634 099.

Projekt dofinansowany ze środków rządowego programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+ na lata 2021–2025

Schronisko w ruinie

Zapadnięte i połamane chodniki, popękane podłogi w boksach, połatane ogrodzenia, a na dodatek dzicy lokatorzy – szczury. Tak dziś wygląda Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Radomiu. Placówka pilnie potrzebuje kompleksowego remontu. Ale żeby go przeprowadzić, musi być zewnętrzne dofinansowanie.

● KATARZYNA KUREK

Kiedy przed 20 laty miasto wybudowało obiekty przy ul. Witosy i przemieściło tam przytulisko dla zwierząt z ul. Wierzbickiej, czworonogi miały bardzo dobre warunki. Remontowane tylko doraźnie schronisko jest dziś w fatalnym stanie i wymaga pilnego, kompleksowego remontu. Chodniki się zapadają, podłogi w boksach są popękane, a szczury drążą korytarze w ścianach i pod ziemią.

– Remontu wymagają przede wszystkim boksy, podłogi i siatki ogrodzające boksy. W fatalnym stanie są również chodniki; to wymaga najpilniejszej renowacji – mówi Adelina Szczerbińska, kierownik Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Radomiu. – Remontu tutaj nie było od 20 lat; to nie są zaniedbania roczne czy dwuletnie.

Przytulisko składa się z 145 boksów dla psów, w tym jest pawilon dla psów i suk, rejon bytowy dla szczeniąt, pawilon małej i dużej kwarantanny oraz rejon psów agresywnych i izolatka. Każdy z boksów i każde miejsce, w którym przebywają zwierzęta, jest w złym stanie. Schronisko wykonuje drobne remonty z pieniędzy pochodzących z 1 proc. i dobrowolnych datków, aby uchronić placówkę przed zamknięciem.

Fot. Piotr Nowakowski

– Była już taka sytuacja, że powiatowy lekarz weterynarii zamknął schronisko na kilka miesięcy ze względu na podłoże. W tej chwili ze środków towarzystwa robimy 30 boksów – tłumaczy Maryla Rybińska, prezes Radomskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami.

Na ten rok na schronisko zaplano-

wano w budżecie miasta 1,7 mln zł. Za rok kwota ma być o 200 tys. zł wyższa. – Co roku przewidywane są coraz wyższe środki, a to w związku ze wzrostem płacy minimalnej. Z tych pieniędzy opłacany jest też zakup żywności dla zwierząt i ich leczenie oraz rachunki za wodę i prąd – tłumaczy Małgorzata Pietraszewska,

dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego. – Termomodernizacja w schronisku jest konieczna, ponieważ tylko w tym roku na samą energię zaplanowano 180 tys. zł. – Gdybyśmy dostali np. 4 mln zł, to moglibyśmy wykonać kompleksową termomodernizację i remont ogrodzeń.

Obecnie łącznie z lekarzem, księgową i kierownikiem w schronisku zatrudnionych jest 17 osób.

Przytulisko mieści się w bezpośrednim sąsiedztwie składowiska odpadów komunalnych, co powoduje, że po obiekcie grasują szczury. – Rzeczywiście, mamy ogromny problem ze szczurami. Wchodzą, drążą korytarze pod ziemią, wyjadają ocieplenia – mówi dyrektor Pietraszewska.

Zdaniem Maryli Rybińskiej wybudowanie przytuliska dla zwierząt tuż obok wysypiska śmieci to pomysł najgorszy z możliwych. – Kiedy projektowano i robiono schronisko, nikt nie konsultował z nami lokalizacji, choć już wtedy prowadziliśmy schronisko od 10 lat – przypomina. – Hałda śmieci na wysypisku jest ogromna i szczurów jest bardzo dużo. Mimo, że dwa razy w miesiącu jest przeprowadzana deratyzacja i dezynfekcja wszystkiego, nie da się z tym problemem uporać. – Są całe korytarze wydrążone przez szczury, zapadają

się przez to chodniki, podłogi w boksach. Jest to ogromny problem, ale na pewno nie do wyeliminowania na tym etapie i w tym miejscu.

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wpłynęła informacja o zagrożeniu epidemiologicznym w związku z występowaniem szczurów na terenie schroniska.

– W czasie kontroli nie wykryto nieprawidłowości – mówi Małgorzata Gregorczyk, rzecznik Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomiu.

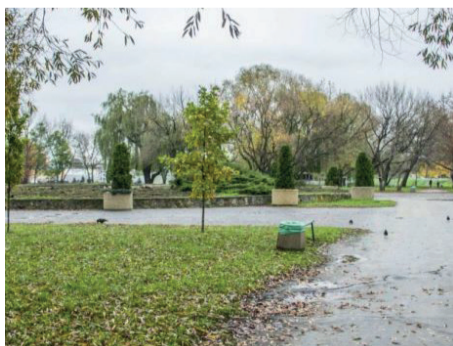
Miasto planuje złożyć wniosek o dofinansowanie remontu schroniska z Instrumentu Wsparcia Założeń Ważnych dla Równomiernego Rozwoju Województwa Mazowieckiego. – Mamy przygotowaną dokumentację na termomodernizację, fotowoltaikę, pompy ciepła. Remontu wymagają też boksy, gdzie przebywają zwierzęta i podłogi. Szykujemy się, aby złożyć wniosek o zewnętrzne dofinansowanie, ze środków samorządu woj. mazowieckiego – powiedziała nam wiceprezydent Marta Michalska-Wilk. – Mam nadzieję, że w przyszłym roku będziemy mówić o tym, że ta inwestycja będzie zrealizowana. Jesteśmy na to gotowi, chcemy to zrobić.

Obecnie w schronisku przebywa ok. 350 psów i ponad 50 kotów.

Jak się zmieni pl. ks. Domagały?

Jeszcze w tym roku powstanie projekt przebudowy i rewitalizacji placu ks. kan. dr Zdzisława Domagały. Konceptje zostanie poddana osądowi radomian.

To jedna z inwestycji, które mają być realizowane w ramach dużego projektu pn. „Błękitno-zielona infrastruktura na terenie Gminy Miasta Radomia”. – Skwer ks. Domagały, będący naturalnym przedłużeniem Starego Ogrodu, to obecnie teren zaniedbany. Chcemy przy udziale unijnych funduszy zmieniać takie miejsca i sprawiać,

Fot. archiwum czaszki.pl

by były one przyjazne dla radomian, a jednocześnie, aby pełniły funkcje ekologiczne i pomagały ograniczać skutki ewentualnych nawałnic – mówi wiceprezydent Mateusz Tyczyński. – Obecna unijna perspektywa to możliwość pozyskania funduszy głównie na tego typu projekty – poprawiające jakość przestrzeni publicznej poprzez m.in. likwidację wysp ciepła czy zwiększenie retencji wody opadowej. Chcemy tę możliwość wykorzystać.

Przetarg na opracowanie dokumentacji został już rozstrzygnięty. Wygrała pracownia z miejscowości Brzezie, któ-

rej oferta opiewała na ponad 142 tys. zł. Projekt przebudowy i rewitalizacji placu ks. Zdzisława Domagały ma obejmować m.in. rozwiązania zwiększające retencję wody opadowej, np. otwarty lub zamknięty zbiornik, ogrody deszczowe oraz obiekty podnoszące atrakcyjność terenu dla mieszkańców, z elementem wodnym. W projekcie zostaną też

uwzględnione nowe ciągi pieszo-jezdne i piesze o nawierzchniach przepuszczalnych, kładka dla pieszych łącząca teren placu z terenem zielonym po drugiej stronie Mlecznej oraz nowe oświetlenie i elementy tzw. małej architektury.

W pierwszej fazie, w ciągu miesiąca, projektant ma przedstawić dwa różne warianty koncepcji przebudowy i rewitalizacji placu. Później będzie miał za zadanie opracować szczegółowy projekt uwzględniający uwagi zamawiającego i opinie mieszkańców zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych.

GT

Konkurs na renowację roku

Do końca lipca właściciele odnowionych zabytkowych obiektów mogą się ubiegać o nagrody w konkursie „Renowacja Roku Zabytków Mazowsza”.

Do konkursu mogą się zgłaszać właściciele zabytków wpisanych do rejestru lub – to tegoroczna nowość – figurujących w gminnej ewidencji zabytków, przy których przeprowadzono prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane zakończone po 1 stycznia 2020 roku. Nagrody przewidziano dla sześciu najlepiej odnowionych zabytków. Za zdobycie pierwszych miejsc można otrzymać 15 tys. zł.

Wicemarszałek Wiesław Raboszuk przekonuje, że zabytki mogą być doskonałym wypełnieniem oferty turystycznej

woj. mazowieckiego. – Mamy w województwie wiele do zaoferowania również jeśli chodzi o architekturę. W każdej części naszego regionu znajdziemy prawdziwe zabytkowe perełki. A co ważne, jest ich coraz więcej – przekonuje. – Zawdzięczamy to właścicielom, którzy z ogromną troską dbają o ich stan, a często wręcz odbudowują czy odtwarzają całe obiekty.

W ubiegłym roku nagrody główne w konkursie na renowację roku zdobyli: kantor w Żyrardowie, pałac Wieruszów-Kowalskich w Brwinowie

i budynek austerii w Raszynie.

Co dziesiąty polski zabytek możemy podziwiać w woj. mazowieckim. Łącznie na Mazowszu jest ich blisko 8 tys. Tylko w ubiegłym roku władze Mazowsza w ramach programu „Mazowsze dla zabytków” przeznaczyły 11 mln zł na remont 135 zabytków. Konkurs „Renowacja Roku Zabytków Mazowsza” ma na celu docenienie najlepszych zrewitalizowanych w regionie obiektów.

KAM

REKLAMA

LOGIS AUTO SERWIS ul. Młodzianowska 73

- wymiana opon
- serwis klimatyzacji
- przegląd i naprawa samochodów
- obsługa firm i flot samochodowych

48 385 03 00

www.logis.radom.pl

Amator papryki

GMINA POTWORÓW. Zarzut kradzieży usłyszał 25-letni radomianin, który w Grabowskiej Woli z tunelu foliowego ukradł 300 kg papryki.

W ubiegły piątek w nocy na policję zadzwonił mieszkaniec Grabowskiej Woli z informacją, że ujął mężczyznę, który kradł z jego tuneli foliowych paprykę. Jak ustalili funkcjonariusze, 25-latek przyjechał wypożyczonym samochodem. W ciągu kilku godzin zerwał 300 kg papryki i wpakował do auta. To właśnie w trakcie pakowania został ujęty przez właściciela plantacji.

W trakcie wykonywanych przez policjantów czynności na miejsce przy-

jechali znajomi zatrzymanego. Po sprawdzeniu danych okazało się, że jeden z mężczyzn, 26-latek jest poszukiwany przez Komisariat Policji I w Radomiu, jako podejrzany o rozbój.

Obaj mężczyźni zostali zatrzymani i osadzeni w areszcie. Amator papryki usłyszał zarzut kradzieży do którego się przyznał. Grozi mu do pięciu lat pozbawienia wolności.

CT

Będą miastami

REGION RADOMSKI. Od 1 stycznia 2024 roku będziemy mieć w regionie siedem nowych miast.

W związku z przypadającą w tym roku 160. rocznicą wybuchu powstania styczniowego premier Mateusz Morawiecki zaproponował, aby miejscowości, które za udział w tym zrywie niepodległościowym zaborca pozbawił praw miejskich, mogły odzyskać status miasta.

Aby dana miejscowość mogła starać się o przywrócenie praw miejskich, najpierw trzeba było przeprowadzić konsultacje społeczne. Jeśli biorący w nich udział mieszkańcy wybiorą bycie miastem, sprawę można przedstawić radzie gminy. Jeżeli i ta będzie na tak, wójt może złożyć wniosek do wojewody.

W regionie radomskim o przywróce-

nie praw miejskich starały się: Głowaczów, Magnuszew, Ciepeliów, Siemno, Gielniów, Odrzywół i Przytyk.

W ubiegły piątek Rządowe Centrum Legislacji, opublikowało projekt rozporządzenia w sprawie "ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta, zmiany nazwy gminy oraz siedziby władz gminy". Czytamy w nim, że 1 stycznia 2024 status miasta uzyskają 34 miejscowości w Polsce, wśród nich jest tych siedem z naszego regionu.

Przypomnijmy: w ostatnich latach miastami zostały: Jastrząb, Jedlnia-Letnisko i Solec nad Wisłą.

KAM

Do pracy, do szkoły

REGION RADOMSKI. Dopłaty z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o wartości ponad 1,2 mln zł pozwolą samorządom z regionu na uruchomienie 38 połączeń lokalnych o łącznej długości 848,4 km.

Fot. archiwum orszadzieli

Wojewoda podpisał z przedstawicielami samorządów 14 umów na dopłaty do transportu publicznego. Do gminy Zakrzew trafiła dopłata w wysokości 264 tys. 334 zł gr na uruchomienie czterech linii autobusowych o łącznej długości 119,4 km. Warka dzięki 72 tys. 832 zł założy jedną linię o długości 22,5 km. Dwie linie o łącznej długości 78 km uruchomi gmina Gózd, która otrzymała dopłatę w wy-

sokości 29 tys. 250 zł. Wolanów potrzebuje 5,2 tys. zł na uruchomienie jednej linii o długości 29,2 km. Gmina Promna natomiast za 92 tys. 904 zł uruchomi trzy linie o łącznej długości 98 km. Do powiatu grójckiego trafi dopłata w wysokości 17 tys. 206 tys. zł na uruchomienie jednej linii o długości 12,1 km.

W ramach pierwszej i drugiej tury tegorocznych dopłat na „reali-

zacje zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej” wojewoda mazowiecki zawarł w sumie 131 umów z 94 gminami, 35 powiatami i dwoma związkami powiatowo-gminnymi na kwotę 107 mln 361 tys. 64 zł. Pieniądze te pozwoliły uruchomić w sumie 885 linii komunikacyjnych o łącznej długości 28 tys. 602,47 km. Z kolei w ramach trzech tur wojewoda podpisał 145 umów z 105 gminami, 36 powiatami i dwoma związkami powiatowo-gminnymi na kwotę 108 mln 645 tys. 827 zł. Fundusze te stworzyły możliwość uruchomienia w sumie 923 linii komunikacyjnych o łącznej długości ponad 29 tys. 450,865 km.

Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym. Pozwala na dofinansowanie przywrócenia lokalnych połączeń autobusowych. Dzięki temu mieszkańcy, przede wszystkim z mniejszych miejscowości, będą mogli dotrzeć środkami transportu publicznego do pracy, szkół, placówek zdrowia i instytucji kultury. Zwiększenie siatki połączeń autobusowych stworzy także możliwość znalezienia pracy w miejscowościach, do których dojazd był dotychczas utrudniony lub niemożliwy.

CT

REKLAMA

30 LIPCA **WÓJT GMINY RZECZNIÓW** **SERDECZNIE ZAPRASZA**

W PROGRAMIE

14:00 - Kapela Zdzisława Kwapińskiego

14:45 - Góralski Kabaret Truteń

16:00 - Cleo

17:15 - Przywitanie gości

17:35 - Czaró i Kate

18:30 - Capitan Folk

20:00 - S.T.S.B.fka Fun Factory

21:30 - Pięki i Młodzi

22:30 - Maciej Smoliński

23:30 - DJ Deebart

WSTĘP WOLNY

S.T.S.B.fka FUN FACTORY

ZABUJAJ SIĘ W RZECZNIOWIE!

ATRAKCJE

JARMARK RZEMIOSŁOŚCI

STOISKA KÓŁ GOSPODYN WIEJSKICH

WESOŁE MIASTECZKO

OGRÓDKI GASTRONOMICZNE

ORGANIZATORZY

reklama 7 DNI

czaró dzien

dami

echodnia.eu

SPONSORZY

M.B. Bazar

Radom

PRZEDSIĘWZIĘCIE PRODUKCYJNO-HANDLOWO-USŁUGOWE

FRUDEX s.p.a

USŁUGI TRANSPORTOWE

MEY-CHEM

DEKA

ROLKO

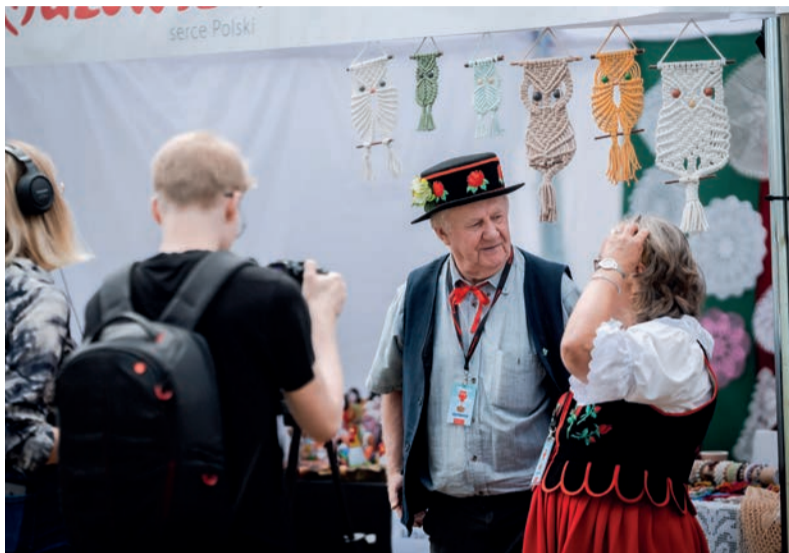
KUBAR

TELEWAX

Paweł Pastuszka

MAZOpiłnik w skansenie

Było robienie mydełek i woreczków zapachowych, warsztaty kaligrafii, wirtualne spacerunki po muzeach na Mazowszu i nauka pierwszej pomocy. Można było także spróbować produktów regionalnych i kupić rękodzieło, a wieczorem bawić się razem z kabaretem Pod Wyrwigroszem. Tłumy radomian ścignęły w sobotę do Muzeum Wsi Radomskiej ósmi MAZOpiłnik.

● KATARZYNA KUREK

MAZOpiłniki to duże plenerowe imprezy organizowane w czasie wakacyjnych miesięcy przez samorząd woj. mazowieckiego. Planowane są w różnych miejscach. Tegoroczne mają szczególnie charakter, bo odbywają się w roku jubileuszu ćwierćwiecza samorządu województwa. Pogoda w sobotę dopisała, więc trudno się dziwić, że przez Muzeum Wsi Radomskiej przewinęły się prawdziwe tłumy. A przygotowano dla nich mnóstwo atrakcji. To m.in. warsztaty eko i zero waste, podczas których chętni mogli się nauczyć malowania toreb czy robienia mydełek i woreczków zapachowych. Można było skonsultować się z dietetykiem, zmierzyć poziom cukru lub ciśnienie, a także nauczyć się udzielania pierwszej pomocy. Zainteresowaniem cieszyły się również wirtualne spacerunki po muzeach na Mazowszu i Strefa Funduszy Europejskich na Mazowszu. Oczywiście nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych, m.in. malowania buziek, pleceniawarkoczyków czy pokazów magicznych.

Pracownicy Muzeum Wsi Radomskiej przygotowali warsztaty kaligrafii i na brak chętnych nie mogli narzekać. – Przeprowadzamy zajęcia z pięknego, odręcznego pisma. Dzieci mogą spróbować kaligrafii, która niegdyś była przedmiotem obowiązkowym w szkołach – powiedziała nam Kinga Szewczyk z MWR.

Dla miłośników lokalnych przysmaków i rodzimego rękodzieła przewidziano jarmark wyrobów ludowych i kuchni regionalnej. – To idealne miejsce do tego, aby pokazać tradycję i kulturę, posmakować dobrego, wie-

skiego, radomskiego jedzenia – przekonywała Iłona Jaroszek, dyrektor Muzeum Wsi Radomskiej. – Kilka osób ze zdziwieniem spytało mnie, co to jest poroka i pazibroda. Tak naprawdę tylko w naszym regionie można takich potraw spróbować.

To właśnie głównie regionalna kuchnia skusiła państwa Sosnowskich do przyjazdu na MAZOpiłnik. – Poroka, racuchy, podplomyki

wirtualny spacerunki po muzeach Mazowsza – przyda nam się ta wiedza na weekendowe wypady – i kabaret Pod Wyrwigroszem.

Ten w Muzeum Wsi Radomskiej był ósmym MAZOpiłnikiem. Przed nami jeszcze siedem, a najbliższy 5 sierpnia w Garwolinie. – Robimy to po to, abyśmy my – mieszkańcy woj. mazowieckiego poznali swoje województwo, czyli jego ofertę kulturalną, ku-

to dania zapamiętane z dzieciństwa, z wakacji spędzanych na wsi u dziadków. Nie do odtworzenia na kuchence elektrycznej czy w piekarniku. Dlatego przychodzimy do skansenu – mówiła pani Danuta. – Ale, oczywiście, nie tylko po to, żeby łasować. Zawsze jest dobry powód, by wybrać się do skansenu; to cudowne miejsce. A dzisiaj przyciągnęły nas warsztaty zero waste, ten

linarną i turystyczną. Po to, żebyśmy chcieli tutaj odpoczywać, uczyć się, ale przede wszystkim po to, żebyśmy byli dumni z tego, że jesteśmy mazowszani – powiedziała nam Izabela Stelmańska, prezes Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

MAZOpiłnik w Muzeum Wsi Radomskiej zakończyły występy artystyczne – kabaret Łowcy.B i kabaret Pod Wyrwigroszem.

E.Leclerc **RADOM** oferta ważna od 1.08 do 12.08.2023

URODZINOWE OFERTY BONUSOWE

my to mamy!

Kupujesz 100% Rabatu Zyskujesz
Z KARTĄ *bonus* UZYSKASZ KUPON

WTOREK KUPUJESZ ZYSKUJESZ **59%** zł
01.08.2023

11,99
1 OPAK
CENA Z KARTĄ

**KUPON
RABATOWY
11,99**

NAPOJE GAZOWANE
COCA-COLA, FANTA,
SPRITE
2x1,5l
cena za 1l = 4,00
*max 2 opak z kartą

17,99
1 KG
CENA Z KARTĄ

**KUPON
RABATOWY
17,99**

KARKÓWKA
WIEPRZOWA
1kg
*max 2 kg z kartą

Szukaj kuponów rabatowych na stronach 2-3

Realizuj KUPONY RABATOWE w dniach od 07.08 do 12.08.2023 przy zakupach za minimum 100zł

szczegóły promocji na www.radom.leclerc.pl lub w P.O.K

BONUSOWE *my to mamy!*

Piątek KUPUJESZ ZYSKUJESZ **69⁹⁰** zł
04.08.2023

4,49
1 szt
cena z kartą

KUPON RABATOWY
4,49
Krem Karpatka Delecta Foodwell, 250g
cena za 1kg = 17,96
*max 3 szt z kartą

2,49
1 kg
cena z kartą

KUPON RABATOWY
2,49
Cukierki grórk gruntowy 1kg
*max 5 kg z kartą

21,99
1 ryza
cena z kartą

KUPON RABATOWY
21,99
Papier Xero A4 Emerson Iryza- 500 kartek
*max 2 ryzy z kartą

Kupujesz **100%** Zyskujesz **Rabatu**

ZKARTĄ *bonus* UZYSKASZ KUPON

Realizuj KUPONY RABATOWE w dniach od 07.08 do 12.08.2023 przy zakupach za minimum 100zł

Sobota KUPUJESZ ZYSKUJESZ **73⁹⁴** zł
05.08.2023

10,99
1 opak
cena z kartą

KUPON RABATOWY
10,99
Papier toaletowy Marka Wiadąca 8 rolek
cena za 1rolkę = 1,37
*max 2 opak z kartą

12,99
1 opak
cena z kartą

KUPON RABATOWY
12,99
Lody Manhattan Froneri 1,4l
cena za 1l = 9,28
*max 2 opak z kartą

12,99
1 opak
cena z kartą

KUPON RABATOWY
12,99
Węgiel do grilla Grilex 2,5kg
cena za 1kg = 5,20
*max 2 opak z kartą

URODZINOWE OFERTY

ŚRODA
02.08.2023

KUPUJESZ
ZYSKUJESZ **83⁹⁵** zł

3,99
1 szt
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
3,99**

Masło polskie
Mlekovita
200g
cena za 1kg = 19,95
*max 2 szt z kartą

7,99
1 opak
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
7,99**

Mydło
w płynie Apart
900ml
cena za 1l = 8,87
*max 2 szt z kartą

59,99
1 szt
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
59,99**

Basen Kapsel
Kathay-Haster
188x46 cm
*max 1 szt z kartą

Kupujesz

100%
Rabatu

Zyskujesz

Z KARTĄ *bonus* UZYSKASZ KUPON

Realizuj KUPONY RABATOWE
w dniach od 07.08 do 12.08.2023
przy zakupach za minimum 100zł

Czwartek
03.08.2023

KUPUJESZ
ZYSKUJESZ **57⁹⁴** zł

8,99
1 opak
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
8,99**

Herbata
liściasta
Dilmah
100 g
cena za 1kg = 89,90
*max 2 szt z kartą

4,99
1 kg
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
4,99**

Ćwiartka
z kurczaka
1kg
*max 2 kg z kartą

14,99
1 szt
cena z kartą

**KUPON
RABATOWY
14,99**

Plak Cokpit
750ml
mix zapachów
cena za 1l = 19,99
*max 2 opak
z kartą

Witaj szkolo!

**Gwarantujemy
najniższe ceny
na wyprawkę szkolną!**

**DO KOŃCA
SIERPNI**

**Gwarantujemy
najniższe ceny
na wyprawkę szkolną!**

**DO KOŃCA
SIERPNI**

Lista Twoich zakupów

- ✓ **Zeszyt** A5 60k **1,19**
- ✓ **Zeszyt** A5 80k **1,99**
- ✓ **Zeszyt** A4 60k **3,99**
- ✓ **Brulion** A4 96k **6,99**
- ✓ **Blok rysunkowy** A4 20k biały **1,39**
- ✓ **Blok techniczny** A4 10k biały **1,39**
- ✓ **Blok rysunkowy** A4 16k kolor **1,99**
- ✓ **Blok techniczny** A4 8k kolor **1,99**
- ✓ **Papier kolorowy** A5 **0,99**
- ✓ **Teczka z gumką** A4 **1,99**
- ✓ **Długopis wymazywalny** nieb/ czarny, 1szt **3,99**
- ✓ **Korektor** Myszka, 1szt **1,99**
- ✓ **Nożyczki** 12cm, 1 szt **1,99**

**Gwarantujemy
najniższe ceny
na wyprawkę szkolną!**

**DO KOŃCA
SIERPNI**

Lista Twoich zakupów

- ✓ **Klej w sztyfcie** Erema, 21g **0,69**
- ✓ **Klej w płynie** Artsezon, 30ml **0,99**
- ✓ **Temperówka** Artsezon **0,69**
- ✓ **Farby akwarelowe** z pędzelkiem, 12 kol, Artsezon **3,99**
- ✓ **Plastelina** 13 kol, Majewski **2,99**
- ✓ **Kredki** świecowe/pudrowe **1,99**
- ✓ **Kredki** 12 kol **3,99**
- ✓ **Gumka do ścierania** Myszka **3,99**
- ✓ **Farby plakatowe** 12 kol, 20ml **5,99**
- ✓ **Długopis** Eesy, 1 szt **0,59**
- ✓ **Ołówek HB** 10 szt **1,79**
- ✓ **Cyrkiel** 1 szt **2,99**
- ✓ **Zakreślacz** 4 szt, mini, WM **2,99**

65,54

Radom opowiadany

Ponad 80 prac wpłynęło na ogłoszony wiosną przez Miejską Bibliotekę Publiczną ogólnopolski konkurs „Radom opowiedziany na nowo”. Komisja przyznała trzy nagrody i sześć równorzędnych wyróżnień. Dziś prezentujemy opowiadanie, które zajęło drugie miejsce.

Dobry syn

– Tam Żydy były – powiedział mój ojciec i umarł. Skrzywiłem się, nie na śmierć, bo śmierci się spodziewałem, a na słowo „żydy”. Niby słyszałem gorsze, ale po moim ojcu spodziewałem się więcej. Nie wiem dlaczego. Miałem już trzynaście lat i docierało do mnie, że nie wszystko rozumiem. Tam gdzie Żydy byli ja stałem na galowio i śpiewałem, że „to już było i nie wróci więcej”.

Zawsze wiedzieliśmy że w dwadzieścia siedem straszy. Dlaczego pomieszczenia na trzecim piętrze były zamknięte na kłódkę? Dlaczego na poddasze, gdzie mieliśmy lekcje techniki, i zimą siedzieliśmy w kurtkach, a latem roztapialiśmy się w spodenkach do wufu, można było wejść tylko z nauczycielką? Dlaczego boksy w szatni były zamknięte i okratowane, a przejścia do nich strzegł woźny? Bo w szkole straszło.

Dziewięćdziesiąt lat wcześniej Ruben Bekerman dostał od rodziców zadanie i wywiązał się z niego dobrze, bardzo dobrze, jak posłuszny syn. Obozisko wydawało mu się odpowiednim miejscem na ceglany Dom Starców i Kalek Wyznania Mojżeszowego. Modny był wtedy neogotyck i taki był ten dom, neogotycki, z czerwonej cegły. Ruben, mimo że miał już prawie osiemdziesiąt lat sam nadzorował instalację nowoczesności: dużych wanien, elektryczne światła i doglądał ogrodu. On i jego żona Juta, w żałobie po synu i rodzicach zbudowali dom, który więcej miał być niż przytuliskiem. Pisali nawet o nim w Ha-Cefirze.

W 1913 roku Obozisko było jesz-

cze poza granicami miasta, ale przyjechało do niego ściśle. Mieszkam tu i mieszkał tu mój ojciec, Marianek, ale pierwsze lata życia spędził na Kilińskiego. Szłał się po podwórkach, zaczerpionych od biedy, bawił z Lewim i latał za Rywką. Sam powiedział to kiedyś matce, a ja to słyszałem i zapamiętałem, choć nie rozumiałem.

Dom zbudowany przez Rubena witał gości gankiem zwieńczonym dwiema wieżyczkami z Gwiazdami Dawida. W 2001 r. Gwiazdy Dawida widziałem na murach, na murach i na szubienicach i boję się ich. Nie rozumiem mojego strachu. Ruben to po hebrajsku „oto syn”. Ja mam na imię Piotr, co znaczy „skała”, ale czuję się raczej jak kamyk, który każdy może kopnąć, albo schować do kieszeni. Przez sześć lat codziennie chodziłem do szkoły w której straszło, a która przed wojną była domem. Kosztował trzydzieści tysięcy rubli, wiem to z Internetu, który mam w szkole. Wyobrażam sobie, że trzydzieści tysięcy rubli to bardzo dużo.

Na uroczyste otwarcie przybył wielki tłum, w tym komisarz okręgowy i jego zastępca, wysocy urzędnicy państwowi, inteligencja i elita miasta. Pociąga mnie słowo inteligencja, nie do końca je rozumiem, choć w pierwszej gimnazjum już powinienem. Po wojnie na naszej szkole nie było już gwiazd. Żadnych gwiazd. Choć pani dyrektor nazywała się Gwiazda i trochę ciekawi mnie ten przypadek.

Kiedy chodziłem do szkoły to mówili szeptem (dorośli, a my po nich

misarz na otwarciu mówił, że wszyscy zamożni ludzie powinni iść przykładem filantropa Rubena Bekermana. On sam modlił się w niewielkiej bożniczce, która też znajdowała się w Domu. Żydowskie sieroty uczyły się zawodu w przyszłolnych warsztatach. Ja miałem tam lekcje techniki.

Mój ojciec, Marianek, poszedł do szkoły w pięćdziesiątym czwartym. Jego klasa była pierwsza, w tej pierwszej klasie było tak dużo, że sami długo nie mogli zapamiętać swoich

których nikt wtedy nie zamykał na kłódkę. Czterdzieści lat później ja wchodzę na ten strych i z koleżankami spinką do włosów próbuję otworzyć kłódkę, bo widziałem ten sposób w jednej bajce. Mały Marianek ma już pięćdziesiąt lat, mógłbym go zapytać co tam znalazł, ale nie pytam bo nie lubię z nim rozmawiać. sześć lat i on tam był. Marianek zanim umrze będzie miał demencję, a na końcu powie tylko to jedno zdanie.

Samuel Bekerman dostał od rodziców zadanie i wywiązał się z niego dobrze, jak posłuszny syn. Gdybym dostał od mojego ojca Mariana i jego drugiej żony, mojej matki Grażyny to też chciałbym wywiązać się z niego jak dobry syn. Ale nie mieliśmy ani trzydziestu tysięcy rubli, a moja matka nie była żoną ojca, tak tylko mówiłem w szkole. I to ja rozpowiadałem, zwłaszcza młodszemu, że straszy. Lubiłem straszne historie, a ojciec często wyl w nocy, krzyczał i płakał, o ile w ogóle był w nocy u nas, a nie u tamtych. Muszę sam wymyślić sobie zadanie dla dobrego syna, dla kamyka. Zbieranie historii, jak kamyków, to ładne zadanie. Ale wymyślanie już chyba nie.

Dom Starców i Kalek Wyznania Mojżeszowego im. Rodziny Bekermanów zniknął w 1942 roku. Zniknął to eufemizm, poznałem to słowo niedawno. Jak historia innych domów, fundacji, przytułków, i szkół, tak historia Domu Bekermanów skończyła się w Treblince. Naziści wymordowali wszystkich pensjonariuszy, pacjentów, personel.

Po wojnie rozebrano wieżyczki, zdewastowano Gwiazdy, ogród zamienił się w przydrożną melinkę. A potem był remont, a potem moja szkoła. Chodził do niej mój ojciec Marianek, i odbierał go jego ojciec, i ja chodziłem i odbierał mnie mój ojciec.

OLGA GÓRSKA

Urodzona w 1988 w Radomiu, pisarka i historyczka

REKLAMA

CzarnoBiałe
SPRZĄTANIE PROFESJONALNE

KOMPLEKSOWE USŁUGI SPRZĄTAJĄCE

BIURA, SZKOŁY, ZAKŁADY PRODUKCYJNE, PLACÓWKI MEDYCZNE.

Zadzwoń ☎ 663-989-073 i 603-192-520

AUTOPROMOCJA

Rekord Music Tour

w każdy piątek od 18.00 do 22.00

DJ'S MUSIC TOUR

od 22.00 do 24.00

zaprasza **DAREK JANIK**

GOŚCIE, NIESPODZIANKI, NAGRODY, DJ-E TOP 10 LISTA

Na tropach kultury

Wypożyczamy w nich książki, chodzimy na wystawy czy koncerty albo uczestniczymy w organizowanych przez nie wydarzeniach. Instytucje kultury w swoim mieście mogłyby zapewne wymienić każdy mieszkaniec, ale czy znamy je naprawdę? W cyklu „Na tropach kultury” przybliżamy historię placówek kultury z regionu radomskiego, prezentujemy ich zbiory i opisujemy najważniejsze z organizowanych przez nie wydarzeń.

Białobrzegi

Białobrzegskie Centrum Kultury „Białe Brzegi”

Po utworzeniu powiatu białobrzegskiego, w 1956 roku powołany został jednoosobowy wydział kultury, który miał pomóc w tworzeniu klubów i świetlic, a także organizować imprezy kulturalne. Dziesięć lat później, w ramach wydziału, uruchomiono Powiatową Poradnię Pracy Kulturalno-Oświatowej, która m.in. sprawowała nadzór merytoryczny nad licznymi już wówczas klubami i świetlicami. Kres jej działalności położyło utworzenie – w 1975 roku – woj. radomskiego i likwidacja powiatu. Jej miejsce zajął Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Jego pierwszym dyrektorem został Stanisław Śledź. Świetlicą kierowała Anna Hernik. Świetlica, istniejąca od 1970 roku, była jedynym pomieszczeniem przeznaczonym do prowadzenia działalności kulturalnej, dlatego harmonogram zajęć opracowywała z wyjątkową dokładnością. Trzeba było jakoś pogodzić próby orkiestry dętej, zajęcia kółek zainteresowań: fotograficznego, plastycznego i recytatorskiego, spotkania, zebranie itp. To uświadomiło lokalnym władzom potrzebę budowy domu kultury. Ponieważ województwo nie wyraziło zgody na ten projekt, zdecydowano się na adaptację budynku dydaktycznego dawnej szkoły podstawowej.

Zmiany w działalności MGOK przyniosła zmiana ustrojowa. Na początku lat 90. zlikwidowana została świetlica w Sucheju, ośrodek przejął nadzór nad stadionem miejskim. Oprócz tradycyjnych imprez typu: Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka czy dożynki pojawiły się imprezy jubileuszowe, sportowe turnieje miast i gmin, letnie i zimowe spartakiady, turnieje taneczne, festiwale piosenki, festiwale muzyki organowej, wigilie dla samotnych. Założono także nowe sekcje, m.in. sekcję szachową, brydżową, zapaśniczą czy karate.

W nowy wiek Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury wprowadziła Małgorzata Łuszkiewicz pełniąc obowiązki dyrektora od 1999 do 2007 roku. To m.in. dzięki jej staraniom w budynku MGOK-u została stwo-

rzona kafejka internetowa, działalność rozpoczął także Klub Seniora. Jednocześnie zorganizowano nowe sekcje i kluby zainteresowań, m.in. sekcję tkactwa artystycznego, akwarystyki, gastronomiczną i klub fantastyki „Panteon”. Wielką popularnością wśród lokalnej społeczności zaczęły się cieszyć także plenerowe imprezy cykliczne: „Pożegnanie lata” i „Majowe dni Białobrzegów”. Od 2004 roku organizowany jest feryjny i wakacyjny wypoczynek dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Tęczowa Zima” i „Tęczowe Lato”.

Od marca 2009 do sierpnia 2016 roku dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury była Anna Tchórzewska. W tym czasie wprowadzono nowe zajęcia: naukę gry na instrumentach oraz warsztaty dla najmłodszych w ramach Akademii Przedszkolaka (plastyka i taniec). Zainicjowano szereg imprez, np. Letnią

(2016-21) przez Zygmunta Andrzeja Łukomskiego rozpoczął działalność Dziecięcy Uniwersytet; nawiązano też współpracę z Uniwersytem Technologiczno-Humanistycznym w Radomiu.

We wrześniu 2021 pełniącym obowiązki dyrektora MGOK został Mateusz Rzeźnicki, wcześniej wicedyrektor. To wtedy zaczęły się odbywać Białobrzegskie Regaty Kajakowe nad Pilicą, Kulturalna Ławeczka (imprezy kulturalne w miesiącach letnich) czy zakończenie wakacji z gwiazdami polskiej sceny muzycznej. Reaktywowany został również Białobrzegski Festiwal Piosenki, którego patronem jest od 2021 roku Jeremi Przybora.

W marcu ubiegłego roku Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, decyzją radnych i mieszkańców, zmienił nazwę na Białobrzegskie Centrum Kultury „Białe Brzegi”. Powstało też nowe skrzydło budynku.

Od lat MGOK prowadzi zajęcia artystyczne z tańca, piosenki, muzyki, plastyki, teatru i gry na instrumentach. Co roku uczestniczy w nich ok. 200 młodych ludzi, potwierdzających swoje umiejętności w przeglądach i konkursach w kraju i zagranicą.

Fot. Aleksandra Podlaska

Scenę nad Pilicą, Białobrzegski Festyn Kultur Różnych, Białobrzegską Scenę Młodych, Rockowisko, Białobrzegskie Lato pod Chmurką, wigilię i sylwestra dla mieszkańców oraz Białobrzegskie Dyktando.

Za czasów kierowania MGOK-iem

Efektom tej pracy są niemal profesjonalne, jak mówią fachowcy, widowiska – muzyczne, taneczne i teatralne – prezentowane na rodzimej scenie, a także poza granicami kraju.

NIKA

Spacerkiem po mieście

Stary Ogród

Fot. Aleksandra Podlaska

Jest najstarszym parkiem w Radomiu i jednym z pierwszych publicznych parków miejskich w Królestwie Polskim. Utało się inicjatywę w kwestii jego powstania przypisywać popularnej w XIX wieku pisarce Klementynie z Tańskich Hoffmanowej, ale prawda jest bardziej prozaiczna. Otóż rozwijający się szybko na początku XIX wieku Radom, jako stolica woj. sandomierskiego, otrzymał w 1822 roku plan regulacyjny. To w tym dokumencie, autorstwa Józefa Sadkowskiego, znalazł się park. Lokalizację wskazał sam namiestnik Królestwa Polskiego, gen. Józef Zajączek. Zdecydował, że najlepsze miejsce dla publicznego zieleńca będzie za murami miejskimi, na należącym niegdyś do szpitala św. Ducha podmokłym terenie rozciągającym się od Grobli Mlecznej (obecnie ul. Okulickiego) do łąk wsi Kaptur.

Urządzenie ogrodu, który miał nawiązywać do XVIII-wiecznych wzorów angielskich z barokowym swobodnym układem alejek, rozpoczęto jesienią 1822 roku. Główne wejście zlokalizowano od strony Grobli Mlecznej – z półokrągłego placu rozchodziły się promieniście w kierunku północnym cztery promieniste aleje. Między nimi wytyczone zostały swobodnie biegnące ścieżki. Jesiony, klony i lipy do posadzenia sprowadzono m.in. ze szkółki Czartoryskich w Puławach. W parku zasadzono także drzewa owocowe – dochód ze sprzedaży owoców miał być przeznaczony na utrzymanie ogrodu. W centralnej części założenia znalazł się staw z wysepką, zasilany wodą z Mlecznej.

Park został oddany do użytku w 1825 roku. Był jednym z najładniejszych w kraju. Odbywały się tu koncerty, festyny, prezentacje strojów, zabawy, wystawy gospodarze i wyścigi cyklistów. Pod koniec 1899 roku otwarty został pawilon z restauracją. Park nazywano go Ogrodem Angielskim, Ogrodem Saskim lub Ogrodem Kryształowym. „Starym” stał się w momencie założenia Nowego Ogrodu (obecnie park im. Tadeusza Kościuszki).

Pod koniec I wojny światowej Radomskie Towarzystwo Sportowe wydzierżawiło od miasta południową część ogrodu. Wybudowało tu boisko do piłki nożnej i bieżnię, a po drugiej stronie ul. Nowospacerowej – tor kolarski.

W czasie II wojny światowej park został mocno zdewastowany. Niemcy bowiem na części założenia urządzili parking dla maszyn budowlanych, a na części składowali kamień do brukowania ulic.

W 1946 roku przeprowadzono gruntowną renowację Starego Ogrodu, powiększając go o teren po drugiej stronie Mlecznej – od ul. Klementyny do Wernera. Wytyczono nowe alejki i je utwardzono, powiększono staw. Trzy lata później park otrzymał imię marszałka Konstantego Rokossowskiego. W 1967 roku, w związku z poszerzeniem ul. Mireckiego, ogród zmniejszono, likwidując m.in. boisko. Dzisiaj zajmuje ok. 7 ha.

W 1983 roku Stary Ogród został wpisany do rejestru zabytków.

Częściowo zrewitalizowany został w 2001 roku, gruntowna renowacja miała miejsce w latach 2008-14. Wytyczono nowe alejki, powstał m.in. plac zabaw i toalety, wybudowano ścieżkę rowerową.

NIKA

Na podstawie informacji zawartych w „Encyklopedii Radomia” Jerzego Sekulskiego, Radom 2012

REKLAMA

MT MIRAT
SALON OŚWIETLENIOWY

PRZYMIERZALNIA ŻYRANDOLI

WYBIERASZ 3 | PRZYMIERZASZ | ODDAJESZ TE,
W DOMU | W DOMU | KTÓRE CI NIE PASUJĄ

☎ 48 363 65 40 mirat.com.pl

Radom, ul. Toruńska 9

Dzielimy się historią

MUZEUM IM. JACKA MALCZEWSKIEGO W RADOMIU

NR 21 28 LIPCA 2023

Wierzby dla muzeum

Aż trzy nagrody w XVII edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” otrzymało Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu. Pierwsze miejsce zajęła wystawa „Muzeum Historii Radomia”, drugie – plakat ekspozycji „Grupa Dziesięciu (1932-1939) Zrzeszenie Artystów Krakowskich”. Trzecia lokata przypadła projektowi „Radomski Program Edukacji Historycznej”.

Organizowany od kilkunastu lat przez mazowiecki samorząd konkurs „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” ma na celu pobudzenie pracy muzeów poprzez wyłonienie najlepszych placówek i ich promocję, a także wyróżnienie i nagrodzenie najbardziej interesujących przedsięwzięć. Kategorii ocenianych przez komisję jest sześć: wystawa zorganizowana lub współorganizowana przez mniejsze muzeum, wystawa zorganizowana lub współorganizowana przez większe muzeum, projekt otwarty, projekt edukacyjny, plakat muzealny i wydawnictwo muzealne. W tej edycji do konkursu zgłoszono 130 zdarzeń z całego województwa mazowieckiego. O tytuł najciekawszej wystawy zorganizowanej przez mniejszą placówkę ubiegało się dziewięć ekspozycji, a przez większą – 30. Do miana najlepszego projektu otwartego pretendowało 25 przedsięwzięć, a najlepszego projektu edukacyjnego – 27. Plakatów zgłoszono 17, a wydawnictw 22.

Za najlepszą wystawę zorganizowaną przez większe muzeum jury uznało otwartą latem ubiegłego roku w kamienicy Gąski i Esterki ekspozycję „Muzeum Historii Radomia”. Pierwsze miejsce przypadło Muzeum im. Jacka Malczewskiego ex aequo z wystawą „Bernardo Bellotto. W 300 rocznicę urodzin malarza” zorganizowaną przez Zamek Królewski w Warszawie.

Pomysł powołania do życia muzeum historycznego Radomia sięgają dwudziestolecia międzywojennego. Zabiega-

ludzi. Każdej epoce (i sali wystawienniczej) została także przyporządkowana inna barwa. Ważnym elementem identyfikacyjnym Muzeum Historii Radomia jest wielkoformatowy wydruk-legenda, objaśniający symbolikę i znaczenie piktogramów. Bogate, ponadtyśiącletnie dzieje Radomia przedstawione zostały zarówno za pomocą historycznych artefaktów, jak i licznych filmowych i fotograficznych aplikacji (w dużej części dźwiękowych), łączących walor edukacyjny z grą i zabawą.

Główną misją ekspozycji „Muzeum Historii Radomia” jest definiowanie i utrwalanie tożsamości Radomia oraz konsekwentna budowa dumy radomian z miejsca, w którym mieszkają i pracują. Dla gości spoza Radomia czy kraju zaś wystawa jest wielopłaszczyznową opowieścią o niepokornym mieście, które zawsze mocno zaznaczało swą obecność na kartach historii Polski, czy to poprzez rozgrywające się tu zdarzenia, czy też z uwagi na wybitnych radomian, którzy rozslawiali na cały świat swoje miasto – mówi Adam Duszyk.

Muzeum im. Jacka Malczewskiego zostało także docenione za grafikę. Drugie miejsce zajął plakat do wystawy „Grupa Dziesięciu (1932-1939) Zrzeszenie Artystów Krakowskich” (kuratorka Magdalena Kołtunowicz), którego autorką jest Monika Zahorska. Pani Monika od lat pracuje w Dziale Techniczno-Plastycznym MJM. Zajmuje się realizacją wystaw, odpowiada także za projekty graficzne plasz poglądowych, zaproszeń czy właśnie plakatów. Absolwentka Liceum Plastycznego im. Józefa Szermentowskiego w Kielcach i wychowania plastycznego na Politechnice Radomskiej im. Kazimierza Pułaskiego.

Radomskie muzeum może się też pochwalić Wierzbą w kategorii projekt edukacyjny. Na trzecim miejscu jury sklasyfikowali „Radomski Program Edukacji Historycznej” autorstwa dr. Adama Duszyka.

Odkrywanie i popularyzowanie historii Małych Ojczyzn to dziedzina

aktywności intelektualnej coraz bardziej popularna na całym świecie. Bez

określenia swojej własnej tożsamości żadne społeczeństwo nie będzie miało szansy na szybki rozwój – twierdzi dr Duszyk. – Radom jest specyficznym miastem, ponieważ swoją tożsamość historyczno-kulturową musi ciągle budować na nowo. Wydarzenia z czerwca 1976 roku utrwaliły w opinii publicznej jedno-

znaczny obraz miasta przemysłowego, borykającego się z ciągłymi problemami. Potrzebą chwili stała się więc zorganizowana edukacja historyczna skupiona na dziejach miasta i regionu.

Radom jest pierwszym miastem w Polsce, które w sposób systemowy wprowadziło taką edukację. Najpierw była wystawa „Radomian portret własny”, której katalog (a ponadto kalendarz na 2022 rok z sylwetkami najwybitniejszych radomian) trafił do radomskich szkół. Drugim etapem „Radomskiego Programu Edukacji

Historycznej” było stworzenie wystawy „Muzeum Historii Radomia”. Najważniejsze jednak w RPEH są dwa wydawnictwa opracowane przez dr. Adama Duszyka. Pierwszy tom to 10 gotowych scenariuszy lekcji na temat dziejów naszego miasta, drugi jest rodzajem ćwiczeniówki zawierającej testy sprawdzające wiedzę o Radomiu. Obie publikacje są w każdej szkolnej bibliotece. Dodatkowo, by ułatwić nauczycielom pracę z podopiecznymi, na stronie internetowej Muzeum Historii Radomia znalazły się scenariusze lekcji o dziejach grodu nad Mleczną, materiały pomocnicze, filmy, prezen-

Szanowni Państwo!

Nic tak nie cieszy, jak satysfakcja z pracy zespołu, którym mam zaszczyt kierować. Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu zostało aż trzykrotnie nagrodzone w bardzo prestiżowym konkursie „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” za rok 2022. To już XVII edycja konkursu. Tym razem zdobyliśmy najwięcej nagród w jednym roku w całej historii naszej instytucji. Cieszę się, że władze samorządowe województwa mazowieckiego doceniają naszą pracę. Przy okazji chciałbym podziękować za wsparcie udzielane naszemu muzeum w ramach programu „Kulturalna szkoła na Mazowszu”, który dał nam niesamowity impuls do dalszego rozwoju. Frekwencja zwiększyła się o ponad 50 proc. Aby zmnożyć siłę oddziaływania programu, wdrożyliśmy jeszcze „Radomski Program Edukacji Historycznej” (trzecie miejsce w kategorii projekt edukacyjny) skorelowany z wystawą stałą „Muzeum Historii Radomia”. Dodatkowo z mojej inicjatywy został zorganizowany cykliczny, regionalny Konkurs Wiedzy o Historii Radomia i Regionu o Laur Dyrektora Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu „Zachować i Wychować”. Te wszystkie działania, inicjowane na bazie mazowieckiego programu „Kulturalna szkoła na Mazowszu” powodują, że w sposób systemowy i w najszerszym możliwym zakresie możemy realizować naszą misję. Nie byłoby to możliwe bez wsparcia tego samorządowego programu.

Dyrektor Muzeum
im. Jacka Malczewskiego
w Radomiu
Leszek Ruszczyk

radio

rekord

SŁUCHAJ NA 106,2 FM

RODZIME
RADIO!

www.radiorekord.pl